

PÄÄTÖS
28.1.2011

KaivNro
6323

KAIVOSPIIRIN MÄÄRÄÄMINEN

Nimi Tyvisuo

Hakija Mondo Minerals B.V.
Amsterdam
Alankomaat

Yhteystiedot:
PL 603
87101 KAJAANI
puh. 010 562 11

Lisätietoja antaa:
Ilkka Tuokko, puh. 0500 374 743

Hakemuksen peruste

Kaivoslain 40 §:n mukainen kaivoskivennäisten hyödyntäminen edellyttää kaivosoikeuden perustamista. Kaivosoikeus voidaan myöntää hakijalle kaivoslain 4 luvun mukaisen kaivospiiritoimituksen jälkeen. Kaivospiiritoimitusta koskeva päätös (kaivospiirin määrittäminen) voidaan tehdä, mikäli kaivospiirihakemus täyttää kaivoslaissa säädetyt edellytykset. Tässä päätöksessä on kysymys kaivospiirin määrittämisestä.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 26.6.2003 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella.

Kaivoskivennäinen

talkki

Kaivospiirin alue

Tämä määräys koskee seuraavia alueita:
Sotkamo (765)

Kaivospiirin käyttöalue

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
765-404-1-3	Heinäjoki	Laankylä	0,10
765-404-2-20	Heikkilä	Laankylä	0,90
765-404-37-0	Alanen	Laankylä	8,30
765-404-876-2	Laankylän jakok.yht.vesialue	Laankylä	11,70
765-893-10-1	Sotkamon valtionmaa	Metsähallitus	24,20
		Yhteensä ha	45,20

Kaivospiirin kokonaispinta-ala on yhteensä 45,20 ha.

Kaivospiirihakemuksen alue on kokonaisuudessaan Luzenac Suomi Oy:n Alanen-nimisen kaivospiirin ympäröimä.

Kaivosalueen kartta on liitteenä.

Alueen kaavatilanne

Sotkamon kunta on 8.9.2009 antamassaan lausunnossa todennut, ettei kaivospiiri sijaitse asemakaavan tai oikeusvaikutteisen kaavan alueella, eikä alueeseen kohdistu sellaisia maankäytön suunnitteluun liittyviä näkökohtia, joita ei olisi huomioitu hakemuksen yhteenvedossa.

Esteettömyystodistus

Käyttömestari Pertti Saastamoinen ja käyttömies Jorma Tuhkanen ovat 24.6.2003 paikalliset olosuhteet tuntevina vakuuttaneet, ettei tiedossa ole kaivoslain mukaisia valtauksen esteitä.

Hakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 31.12.2003 tutkimussuunnitelma
- 13.5.2004 tutkimustyöselostus
- 14.10.2004 vastine GTK:n lausuntoon
- 27.5.2005 kartta, koordinaattiluettelo, yleissuunnitelmakartta
- 30.6.2005 todistus ympäristölupahakemuksen jättämisestä
- 5.1.2007 ympäristölupaviraston päätös, kaupparekisteriote
- 10.5.2007 Vaasan hallinto-oikeuden päätös
- 26.3.2009 Korkeimman hallinto-oikeuden päätös
- 6.7.2009 alueen kartta kiinteistörajoineen ja -tunnuksineen, pinta-alatiedot, maanomistajien yhteystiedot
- 7.7.2009 rekisterikartta

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

Kainuun ympäristökeskus on 9.6.2003 antamassaan lausunnossa todennut, että alueelta on tehty riittävät selvitykset YVA-menettelyssä, jonka hankkeesta vastaavana oli Luzenac Suomi Oy, joten kaivospiirin myöntämiselle ei ole estettä.

Hankkeen perustelut

Hankkeen perustelut pääpiirteittäin on esitetty liitteessä 1.

28.1.2011

KaivNro
6323

Lausuntopyynnöt ja asianosaisten kuuleminen

Ennen asian ratkaisemista ministeriö on varannut mahdollisuuden esittää mielipiteitä kaivospiirihakemuksesta. Mielipidettä on pyydetty niiltä, joiden oikeutta tai velvollisuutta asia koskee, sekä muilta, joiden elinympäristöön, työntekoon ja muihin oloihin asialla voi olla huomattava vaikutus.

Kuulemisesta on ilmoitettu asianosaisille kirjeitse. Asian vireilläolosta on ilmoitettu myös seuraavissa sanomalehdissä:

7.8.2009 Kainuun Sanomat
7.8.2009 Sotkamo-lehti

Ministeriö on pyytänyt ennen päätöksentekoa hakemuksesta lausunnot alueen kunnalta, ympäristökeskukselta ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituilta tahoilta.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty pääpiirteittäin liitteessä 2.

Työ- ja elinkeinoministeriön ratkaisu

Maanmittaustoimistolle annetaan määräys kaivospiiritoimituksen suorittamiseksi.

Hakija: Mondo Minerals B.V.
Kaivospiiri: Tyvisuo (Kaivosrekisterinumero 6323)

Päätökseen liitetyt lupamääräykset on esitetty liitteessä 3.

Toimituksessa on meneteltävä kuten kaivoslain 4 luvussa ja kaivosasetuksen (663/1965) 3 luvussa on kaivospiiritoimituksesta säädetty. Toimitus on saatettava loppuun 28.7.2011 mennessä. Toimitusta ei kuitenkaan saa lopettaa, ennen kuin tätä päätöstä koskevat mahdolliset valitukset on lopullisesti ratkaistu.

Maanmittaustoimiston tulee toimittaa jäljennökset (2 kpl) toimitusasiakirjoista liitteineen.

Päätöksen perustelut

Ministeriön perustelut päätökselle on esitetty liitteessä 4.

Vastaus lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyyn

Ministeriön vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 4.

Lisätietoja maanomistajille

Tämän päätöksen mukaisessa kaivospiiritoimituksessa muodostetaan hakijalle käyttöoikeus kaivospiirin kiinteistöihin. Kiinteistön omistusoikeus ei siirry hakijalle, ellei siitä erikseen sovita vapaaehtoisella kiinteistökaupalla.

Maanomistajien ja asianosaisten on mahdollista neuvotella hakijan kanssa korvauksista ja muista seikoista myös kaivospiiritoimituksen aikana. Kaivospiiritoimituksen toimitusmiehet antavat tältä osin tarkempia ohjeita tai määräaikoja.

Jos muuta ei sovita, kaivospiiritoimituksessa toimitusmiehet määräävät kiinteistökohtaiset korvaukset sekä korvaukset mahdollisista vahingoista ja haitasta.

Kaivospiiritoimituksessa määrättyjen korvausten lisäksi kaivosoikeuden haltijan on kaivoslain 44 §:n mukaan suoritettava maanomistajalle vuotuinen kaivospiirimaksu, jonka suuruus tällä hetkellä on 20 €/ha.

Kaivospiiritoimituksessa määrättyjen korvausten lisäksi kaivosoikeuden haltijan on suoritettava maanomistajalle vuotuinen louhimismaksu korvauksena hyväksi käyttämistään kaivoskivennäisistä. Jos maksun suuruudesta ei sovita, voi kumpikin osapuoli hakea maksun määräämistä työ- ja elinkeinoministeriöstä.

Päätöksen tiedoksianto

Yleistiedoksianto

Päätös toimitetaan yleistiedoksiantona hallintolain 62 §:n mukaisesti.

Ilmoitus Virallisessa lehdessä

Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan Virallisessa lehdessä.

Kuuluttaminen

Päätöksen antamisesta kuulutetaan lisäksi alueen kunnan ilmoitustaululla kaivoslain 55 §:n mukaisesti.

Asiakirjojen nähtäville asettaminen

Päätös pidetään nähtävillä työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamossa (osoite Aleksanterinkatu 4, 00170 HELSINKI) ja alueen kunnanvirastossa (osoite Sotkamon kunta, Markkinatie 1, 88600 SOTKAMO). Päätös on nähtävillä ministeriön verkkosivulla www.tem.fi/kaivos.

Perustelut valitulle tiedoksiantotavalle

Kaivoslain menettelysäännöksiä ei ole pidettävä riittävänä päätöksen riittävän tehokasta tiedoksiantoa silmällä pitäen.

Hallintolain 55 §:n mukaan yleistiedoksiantoa voidaan käyttää silloin, kun päätös on annettava tiedoksi yli kolmellekymmenelle ja kun niiden asianosaisten lukumäärää, joilla hakijan lisäksi on oikeus hakea hallintolainkäyttölain nojalla päätökseen muutosta valittamalla, ei tiedetä. Tämän vuoksi päätös kaivospiirin määräämisestä toimitetaan tiedoksi yleistiedoksiantona hallintolain 62 §:n mukaisesti.

Valittua tiedoksiantotapaa on pidettävä yksinomaisena tiedoksiantotapana.

Kun toisaalta otetaan huomioon päätöksen merkittävyys kiinteistöjen omistajien ja muiden asianosaisten oikeuksien kannalta, on katsottu tarpeelliseksi erillisellä päätöksestä ilmoittamisella tiedottaa päätöksen antamisesta. Kun yleistiedoksiannon yhteydessä kuitenkin annetaan tarkka muutoksenhaun määräaika ja määräajasta tiedotetaan tehokkaasti, ei asianosaisille ole tarvetta antaa päätöstä tiedoksi tavallisella tiedoksiannolla. Tätä voidaan perustella useiden eri tiedoksiantoaikojen välttämiseksi.

Päätöksestä ilmoittaminen

Päätöksestä ilmoitetaan seuraavissa lehdissä:
2.2.2011 Kainuun Sanomat

Päätös toimitetaan postitse maanmittaustoimistolle ja hakijalle sekä tiedoksi kaivospiirin alueen kunnalle, ympäristökeskukselle, ympäristölupavirastolle, alueen kiinteistöjen omistajille ja mielipiteensä ilmoittaneille sekä Turvatekniikan keskukselle.

28.1.2011

KaivNro
6323**Päätösmaksu**

Työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen (441/2009) nojalla tästä päätöksestä hakijalta perittävä maksu on 60 €.

Muutoksenhaku

Tästä päätöksestä saa hallintolainkäyttölain (586/1996) 6 §:n nojalla valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Viranomaisen valitusoikeudesta on voimassa, mitä hallintolainkäyttölain 6 §:ssä säädetään. Muutosta haetaan korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Valitusaika on 45 päivää tiedoksisaamisesta. Hallintolain (434/2003) 62 §:n nojalla tiedoksisaannin katsotaan yleistiedoksiannossa tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen julkaisemisesta (2.2.2011) Virallisessa lehdessä. Valitusaika päättyy siten 28.3.2011. Hallintolainkäyttölain 7 §:n mukaan valituksen saa tehdä vain sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Tarkempi valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että päätösmaksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua työ- ja elinkeinoministeriöltä. Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

Sovelletut oikeusohjeet

Tämän päätöksen perusteluissa kerrotut säännökset.

Lisätietoja kaivosrekisteri@tem.fi tai puh. 010 604 0011.

Petri Peltonen
ylivohtaja

Pekka Suomela
kaivosylitarkastaja

LIITTEET

Liite 1: Hakemuksen perustelut pääpiirteittäin

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine pääpiirteittäin

Liite 3: Lupamääräykset

Liite 4: Päätöksen perustelut sekä ministeriön vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 5: Kartta

Liite 6: Valitusosoitus

Liite 7: Lista asianosaisista

JAKELU

Kainuun-Koillismaan Maanmittaustoimisto
Mondo Minerals B.V.

PÄÄTÖS

6 (6)

28.1.2011

KaivNro
6323

TIEDOKSI Sotkamon kunta
Kainuun ELY-keskus
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Tukes
Asianosaiset

Hankkeen perustelut pääpiirteittäin

Yleiskuvaus

Kaivoshankkeen tarkoituksena on hyödyntää talkkiesiintymiä. Hankkeessa louhitaan malmia avolouhoksista ja malmi kuljetetaan hakijan Sotkamon tehtaalle rikastettavaksi. Kaivosalueelle sijoitetaan varastointialueet sivukivelle sekä vesienkäsittelyalue. Kaivospiirin kokonaispinta-ala on 45,2 ha, josta 11,7 ha on tällä hetkellä vesialuetta.

Mineraalivarannot

Esiintymässä on hakemuksessa esitetyn arvion mukaan noin 2,9 Mt talkki-magnesiittikiveä, josta vähintään 2 Mt on louhittavissa talkkimalmina. Laatuarvion perustana on käytetty muun muassa ohuthieiden mineralogista tutkimusta, vaahdotuskokeita sekä tehdasmittakaavaista koerikastusta.

Jänissuon esiintymässä on noin 1,5 Mt talkkimalmia 50 m:n syvyyteen laskettuna. Tästä esiintymästä on tehty koelouhinta. Viimeisimmän tulkinnan mukaan kaivospiirin toisessa esiintymässä, C-linssissä ja sen jatkeella, on noin 2 Mt talkkimalmia. C-linssi jatkuu järven alle ja pohjoispuolelle. C-linssin jatkeen osalta ministeriö on pyytänyt hakijalta lisäselvityksiä. C-linssi ja sen jatke, joka liittyy viereisen kaivospiirin A-linssiin, muodostavat yhtenäisen yksikön geologisessa tulkinnassa. Tutkimusten ja selvitysten mukaan C-linssin jatkeen talkkimalmi on Jänissuon malmin tapaan laadultaan varsinaista C-linssiä parempaa.

Alueiden käyttö

Kaivospiirin alueen suurimmat maankäyttötarpeet ovat avolouhokset, läjitysalueet sivukivelle sekä vesien selkeytys- ja käsittelyalueet. Lisäksi tarvitaan alueita muun muassa urakoitsijan tukialueeksi sekä malmin välivarastointiin. C-linssin hyödyntämisen kannalta luontevin sijoituspaikka vesienkäsittelylle on nykyisen järven kohta. Läjitysalueet on suunniteltu sijoitettavaksi alueen pohjoisosaan.

Alanen-järven kuivatus helpottaisi tulevaa kaivostoimintaa, muttei ole ehdoton edellytys sille. Tuotantosuunnitelma perustuu järven patoamiseen kaakkoispäästä, missä C-linssi sijaitsee. Järven kuivatus mahdollistaa C-linssin jatkeen louhimisen avolouhintana tulevaisuudessa.

Alueelle tehty alkuperäinen kaivossuunnitelma käsittää ainoastaan varsinaisen C-linssin alueen, ja sisältää 1,1 Mt talkkimalmia. Edellä mainitun kaivossuunnitelman ulkopuolella C-linssissä ja sen jatkeella on nykytietämyksen mukaan noin 0,9 Mt talkkimalmia, joka olosuhteista riippuen on hyödynnettävissä kokonaan tai osittain. Alueen pienuuden vuoksi toimintojen lopullinen sijoittelu riippuu kaivospiiritöimituksessa määrättävistä kulkuoikeuksista ja sivukiven ja maamassojen sijoittamiseen liittyvistä viranomaismääräyksistä.

Louhinta

Malmia louhitaan avolouhoksissa. Louhinta aloitetaan Jänissuosta. Louhinta ei ole jatkuvaa vaan tapahtuu kampanjoina.

Käyttösuunnitelma

Hakija on hakemuksen käyttösuunnitelman selvitysosassa ja hakemukseen toimittamissaan täydennyksissä kuvannut seuraavat toiminnot

1. kaivospiirin alue ja sen maankäyttö
2. maa-ainesten ja sivukivien läjitysalueet
3. vesien käsittely

Selvitys tutkimustöistä ja niiden tuloksista

Kaivospiiriä koskevassa hakemuksessa hakijan tulee esittää selvitys siitä, että haetulla alueella on kaivoskivennäisiä niin runsaasti ja siinä muodossa, että esiintymää voidaan hyödyntää. Hakija on hakemukseensa liittänyt selvitykset seuraavista seikoista:

1. Alueen geologia, kartta malmin pintapuhkeamista
2. Suoritetut tutkimukset
3. Koelouhinta ja -rikastus
4. Analyysitulokset

Ympäristölupa

Hakijan ympäristölupa on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä tammikuussa 2009. Lupa mahdollistaa haetulle alueelle kaivostoiminnan. Siltä osin kun haettu alue on Alanen-järven alla, voi hakija hakea vesitalouslupaa, kun käyttöoikeus tähän vesialueeseen on kaivospiirin myöntämisen kautta muodostunut, ja kun luvan tarve on selvillä.

Luzenac Suomi Oy:lle on myönnetty ympäristö- ja vesitalouslupa, joka sisältää kyseisen järven kuivattamiseen. Mikäli Luzenac toteuttaa kuvatuksen, hakija ei tarvitse vesilain mukaista lupaa. Jos Luzenac Suomi Oy muuttaa suunnitelmansa eikä kuivata järveä, voi hakija hakea kyseistä lupaa.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Sotkamon kunta

Sotkamon kunnalla ei ole huomautettavaa Mondo Minerals Oy:n Tyvisuon kaivospiirihakemuksesta.

Kainuun ympäristökeskus

Haetulla alueella ei ole valtioneuvoston hyväksymien luonnonsuojeluohjelmien kohteita eikä olemassa olevia tai perusteilla olevia luonnonsuojelualueita. Maastotutkimuksissa on otettava huomioon se, että luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajien kuten liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Rauhoitettujen kasvien hävittäminen sekä rauhoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden tahallinen tappaminen ja häiritseminen tai pesien tahallinen vahingoittaminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty.

Annetut mielipiteet

Luzenac Suomi Oy

Luzenac kyseenalaistaa ovatko hakijalle myönnettyillä jatkoajoilla tehdyt tutkimukset olleet järjestelmällisiä, kuten kaivoslaki edellyttää. Lisäksi Luzenac tiedustelee onko ministeriö toiminut vastoin hallintolain 23 §:n säädöstä eli onko asia käsitelty ilman aiheetonta viivytystä. Luzenac pyytää, että ratkaisussa esitetään perusteet poikkeuksellisen pitkälle käsittelyajalle. Luzenacin mukaan runsaan kuuden vuoden käsittelyaika on aikaansaanut yhtiölle merkittävän kuluseuraamuksen.

Luzenac pyytää ministeriötä huomioimaan päätöksessään Geologian tutkimuskeskuksen hakemuksesta antaman lausunnon. Luzenac kyseenalaistaa haetun kaivospiirin C-linssin ja sen jatkeen malmin laadun. Siten Luzenac kyseenalaistaa myös haetun kaivospiirin koon.

Luzenac esittää huolensa siitä, ettei heidän hallussaan olevan Alanen-kaivospiirin mahdollista toimintaa vaaranneta tai vaikeuteta eikä kaivoskivennäisen hyväksi käyttämisessä harjoiteta ilmeistä tuhlausta. Luzenacin mukaan Tyvisuo-kaivospiirin määrääminen haetussa laajuudessa olisi kaivoslain vastainen ja aiheuttaisi kaivoskivennäisen tuhlausta. Luzenac Suomi Oy on toimittanut ministeriöön selvitykset mineraalivarojen menetyksestä.

Luzenac huomauttaa, että maanomistaja, joka aikoo rakentaa käyttöalueen ulkopuolelle kaivospiirin alueella, tarvitsee siihen kaivosoikeuden haltijan suostumuksen. Kaivosoikeuden haltijoiden tulee olla samassa asemassa. Mikäli Luzenac Suomi Oy:lle mahdollistuu sille myönnettyjen päätösten mukaisesti aloittaa kannattava toiminta, on kysymys kahdesta kilpailevasta yrityksestä ja on oletettavissa, ettei puolin eikä toisin lupaa toiselle anneta.

Luzenac toivoo, että kaikki aineisto mitä Luzenac Suomi Oy on ministeriölle toimittanut, huomioidaan päätöstä tehtäessä. Vielä Luzenac toivoo mahdollisuutta antaa vastaselitys hakijan vastineeseen, sekä aikanaan jäljennöksen päätöksestä.

Hakijan vastine

Hakijalla ei ole lausuttavaa hakemuksesta annettuihin lausuntoihin.

Hakemuksesta annettuun mielipiteeseen hakija vastaa seuraavaa: Luzenac Suomi Oy esittää toistuvasti jo aiemmin käsittelyn aikana esiintuomiaan väitteitä. Tutkimukset hakemusalueella on tehty paikalliset olot huomioon ottaen niin systemaattisesti kuin on katsottu olevan tarpeellista ja mahdollista. Lausuja kyseenalaistaa kaivoskivennäisen laadun ja viittaa GTK:n lausuntoon. Hakija on kuitenkin antanut yksityiskohtaisen vastineen ko. lausunnon johdosta vuonna 2004, ja hakijan selvitysten ja kokemuksen perusteella raaka-aineen laatu on riittävä.

Luzenac viittaa kaivoskivennäisen tuhlaamiskieltoon kaivospiirin määrittämisen esteenä. Hakijan käsityksen mukaan kaivoslain 47 § ei liity kaivospiirin määrittämiseen. Kaivospiirihakemusta ei voida hylätä sen perusteella että viereisen kaivospiirin haltija mahdollisesti aikoo laiminlyödä lakisääteisiä velvollisuuksiaan.

Ministeriö määräsi vuonna 1999 Luzenac Suomi Oy:lle kaivospiirin, joka ympäröi hakijan vuonna 1996 saaman valtauksen. Tuolloin ei kaivospiirin myöntämisen esteenä ollut rajautuminen valtauksen ja tulevaan kaivospiiriin. Hallinnon yhdenvertaisuusperiaatteen huomioiden ministeriö ei voi hylätä hakemusta sillä perusteella että alue rajautuu kaivospiiriin. Hakija viittaa tarkempien perusteluiden osalta aiemmin toimittamiinsa selvityksiin ja vastineisiin.

Luzenac kyseenalaistaa myös mahdollisuuden ja aikomuksen hyödyntää C-linssin jatke – nimistä aluetta. Tältäkin osin hakija viittaa aiemmin toimitettuihin selvityksiin ja vastineisiin, joissa todetaan, että hakijan kokemuksen ja tietämyksen mukaan louhinta suunnitelmissa esitetyllä tavalla on mahdollista.

Ministeriön antamat määräykset ja perustelut

1. Hakijayhtiön on ennen kaivoksen rakentamistoimenpiteiden aloittamista tiedotettava suunnitelluista toimenpiteistä alueen ELY-keskukselle sen varmistamiseksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain 42 §:n 2 momentin nojalla.
2. Työ- ja elinkeinoministeriö tulee kaivosoikeutta koskevassa ilmoituksessa (kaivoskirjassa) määräämään, että kaivosoikeuden haltijan tulee ryhtyä kaivostyöhön tai muuhun sellaiseen esiintymän luonteen edellyttämään työhön, joka osoittaa hänen vakavasti pyrkivän kaivospiirissä varsinaiseen kaivostyöhön, viiden (5) vuoden pituisen määräajan kuluessa kaivospiirin määräämisestä lukien uhalla, että kaivosoikeus voidaan kaivoslain 50 §:n mukaisessa menettelyssä julistaa menetetyksi.
3. Kaivoslain 47 §:n mukaan kaivosoikeuden haltijan tulee huolehtia siitä, ettei kaivoksen vastaista käyttöä ja louhimistyötä vaaranneta tai vaikeuteta eikä harjoiteta ilmeistä tuhlausta kaivoskivennäisten hyväksi käyttämisessä.

Ottaen huomioon haetun kaivospiirin poikkeuksellisen sijainnin toisen kaivospiirin sisällä tulee työ- ja elinkeinoministeriö kaivosoikeutta koskevassa ilmoituksessa (kaivoskirjassa) määräämään, että kaivosoikeuden haltijan tulee pyrkiä ympäröivän kaivospiirin haltijan kanssa toimimaan siten, ettei kyseisissä kaivospiireissä toimita kaivoslain vastaisesti vaan että kahden kaivospiirin alueelle ulottuva talkkiesiintymä hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla ja kaivoskivennäistä tuhlaamatta.

Päätöksen perustelut

Kaivoslain edellytykset

Hakijan esittämä kaivospiirihakemus ja sen täydennykset täyttävät kaivoslain (503/1965) 22 §:ssä ja 23a §:ssä edellytetyt vaatimukset eikä haetulla alueella ole kaivoslain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä.

Sotkamon kunnan lausuntoon viitaten kaivospiirin määrääminen ei vaikeuta alueiden käytön suunnittelua.

Hakijan esittämä selvitys tutkimustöistä ja niiden tuloksista osoittaa, että haetulla alueella on kaivoskivennäisiä niin runsaasti ja siinä muodossa, että esiintymää todennäköisesti voidaan hyödyntää. Hakija on esittänyt riittävät tuotantotekniset perustelut kaivospiirin määräämiselle.

Hakijan esittämä käyttösuunnitelma täyttää kaivoslain 23 § 1 momentin 3 kohdan vaatimukset. Ennen kaivostoiminnan aloittamista tulee kaivoksen suunnitelmille (yleissuunnitelma) hakea Tukesin hyväksyminen kaivosten turvallisuusmääräyksistä annetun kauppa- ja teollisuusministeriön määräyksen (921/75) mukaisesti.

Kaivospiirin alueesta

Hakijan esittämää kaivospiirin aluetta voidaan pitää kohtuullisena kaivoslain 22 §:n 2 momentin mukaisesti, kun otetaan huomioon esiintymän laatu ja laajuus.

Otaen huomioon kaivospiirien hakemusten käsittelyssä vakiintuneen käytännön kaivoslain tulkinnasta, Tyvisuo-hakemus täyttää kaivospiiriltä vaaditut edellytykset.

Sivukiven ja maamassojen läjitys sekä vesien käsittely on välttämätön osa kaivostoimintaa kaivoslain 22 §:n 1 momentin tarkoituksessa. Alueen sijoittaminen osaksi kaivospiiriä on tasapuolista eri maanomistajien näkökulmasta, kun otetaan huomioon kaivoslain 45 §:n mukainen louhimismaksu.

Tyvisuon kaivoshankkeen osalta ministeriö on perehtynyt sekä hakijan että muiden tahojen toimittamiin tietoihin sen selvittämiseksi onko haettu kaivospiirin alue perusteltavissa kaivostoiminnan vaatimusten nojalla. Kaivoshankkeiden kohdalla eri vaihtoehtojen tarkastelu perustuu kaivoslain 4 §:n mukaisen esiintymän sijainnin ja hyödynnettävyyden perusteella. Kaivospiirin alueen suunnittelua saattaa lisäksi rajata potentiaaliset hyödyntämiskelpoiset mineralisaatiot. Edellä mainittu huomioiden ministeriö katsoo, että hakijayhtiö on riittävästi perustellut kaivospiirin alueen suunnittelun.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain 71 §:n 2 momentista johtuu, että ministeriön on kaivospiirin määräämisestä päättäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole mainitun kaivoslain kohdassa viitattujen luonnonsuojelulain säännöksiensä vastaista.

Ministeriön käsityksen mukaan hakemuksen tarkoittamasta hankkeesta ei synny kaivospiirin alueella tai sen välittömässä läheisyydessä sellaisia vaikutuksia, joita tulisi kaivoslain 71 §:n 2 momentin perusteella rajata kaivospiirin aluetta pienentämällä tai sen alueiden käyttöä lupamääräyksillä ohjaamalla.

Ympäristövaikutusten arviointi

Ympäristökeskuksen lausunnossa todetaan ettei tämä hanke tarvitse YVAa. Hanketta ympäröivälle Alanen-nimiselle kaivospiirille on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (10.6.1994/468) mukainen ympäristövaikutusten arviointi ympäristölupaa haettaessa ja kyseisen luvan hakijayhtiö Luzenac Suomi Oy on laatinut mainitun lain 10 §:n mukaisen arviointiselostuksen.

Perustelut lupamääräyksille

lupamääräys 1

Ministeriön on kaivospiirin määrittämisestä päättäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole mainitun kaivoslain kohdassa viitattujen luonnonsuojelulain säännöksiä vastaista.

Ministeriön käsityksen mukaan hakemuksen tarkoittamasta hankkeesta ei synny kaivospiirin alueella tai sen välittömässä läheisyydessä sellaisia vaikutuksia, joita tulisi kaivoslain 71 §:n 2 momentin perusteella rajata kaivospiirin aluetta pienentämällä tai sen alueiden käyttöä lupamääräyksillä ohjaamalla.

Aluetta ympäröivän kaivospiirin haltijalle on myönnetty lupa osin hakemuksen tarkoittamalla alueella sijaitsevan järven kuivattamiseen

lupamääräys 2

Kaivoslain 50 §:n perusteella kaivoskirjassa tulee antaa vähintään viiden ja enintään kymmenen vuoden pituinen määräaika kaivospiirin määrittämisestä lukien, jonka aikana kaivosoikeuden haltijan on ryhdyttävä kaivostyöhön tai muuhun sellaiseen esiintymän luonteeseen edellyttämään työhön, joka osoittaa hänen vakavasti pyrkivän kaivospiirissä varsinaiseen kaivostyöhön. Päätöksessä asetettua määräaikaa ei ole pidettävä kohtuuttoman lyhyenä, kun otetaan huomioon esiintymän koko ja laatu. Esiintymä on tarvittaessa otettavissa käyttöön nopeallakin aikataululla. Kun otetaan huomioon samalle alueelle kohdistuneet kilpailevat hankkeet, ei määräaikaa ole syytä asettaa tarpeettoman pitkäksi. Samalla on otettu huomioon hakijayhtiön kaivosoikeuden nojalla hallitsevat muut esiintymät.

lupamääräys 3

Kaivoslain 47 §:ssä veloitetaan kaivosoikeuden haltija huolehtimaan siitä, ettei kaivoskivennäistä hyväksi käytettäessä tapahdu ilmeistä tuhlausta. Kun hyödynnettävä kaivoskivennäisesiintymä ulottuu tässä tapauksessa kahden eri kaivospiirin alueelle, on yleisen edun mukaista, että kaivospiirien haltijat pyrkivät yhteistyössä vastaamaan kaivoslain 47 §:n veloitteen toteutumisesta.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Ministeriö toteaa, ettei sen toiminta tämän hakemuksen suhteen ole ollut kaikilta osin hyvän hallinnon mukaista. Hakemuksen käsittely ministeriössä on venynyt poikkeuksellisen pitkäksi. Pitkä käsittelyaika on usean asian summa.

Ministeriö on antanut hakijalle mahdollisuuden täydentää hakemustaan kuten kaivoslaki edellyttää, ja pyytänyt ulkopuoliselta taholta lausuntoa hakemuksesta. Ministeriöön on käsittelyaikana toimitettu hakemusta koskevia lisätietoja ja lausumia. Kirjallisten tietojen vaihto hakemuksesta ja hakemusalueesta on ollut runsasta ja niin ollen aikaa vievää.

Ministeriö on poikkeuksellisesti edellyttänyt hakijalta ympäristöluvan hakemista, koska osa esiintymästä on järven alla ja hyödyntäminen edellyttää vesistön järjestelyjä, jotta kaivospiirin edellytys ”todennäköisesti voidaan käyttää hyväksi” täyttyisi. Hakija on huomauttanut, ettei kaivoslaki edellytä ympäristö- tai vesiluvan hakemista tai myöntämistä ennen kaivospiirin toimitusmääräystä, mutta on laittanut ympäristöluvan hakemisen vireille. Tämä lupaprosessi on siihen liittyvine valitusvaiheineen kestänyt vuoden 2009 tammikuuhun asti.

Samanaikaisesti kun Tyvisuon kaivospiirin ympäristölupaa käsiteltiin, kasvoi käsiteltävien hakemusten määrä ministeriössä ennätysmäisesti kaivos- ja malminetsintäalan poikkeuksellisen voimakkaan nousukauden seurauksena.

Hakemusaluetta ympäröi kaivospiiri. Tämä seikka ei vaikuta siihen miten tämä hakemus täyttää kaivoslain edellytykset. Hakemusalueen poikkeuksellinen sijainti ja siitä aiheutuvat erityisvaatimukset on arvioitu erikseen, ja huomioitu lupamääräyksin.

Ministeriö on jättänyt päätöksessään huomioimatta GTK:n lausunnon, koska hakija on toimittamissaan täydennyksissä osoittanut malmin käyttökelpoisuuden.

Mielipiteen esittäjä toteaa kaivospiirin määräämisen aiheuttavan mittavat malmitappiot jo aiemmin määrätyn kaivospiirin alueella. Tämä ei muodosta kaivoslain mukaista estettä kaivospiirin myöntämiselle.

Kaivospiirin kulkuoikeutta koskevat vaatimukset käsitellään kaivospiiritoimituksessa. Mikäli asiassa ei päästä yhteisymmärrykseen, keskeytetään kaivospiiritoimitus ja asia palautetaan ministeriön ratkaistavaksi kaivoslain 32 § 2 momentin mukaisesti.

Kauppa- ja teollisuusministeriön kaivosten turvallisuusmääräyksiä koskevan päätöksen (28.11.1975/921) mukaan kaivokselle on laadittava yleissuunnitelma, ennen kuin kaivostyöhön saadaan ryhtyä. Yleissuunnitelma toimitetaan hyväksyttäväksi Turvatekniikan keskukselle.

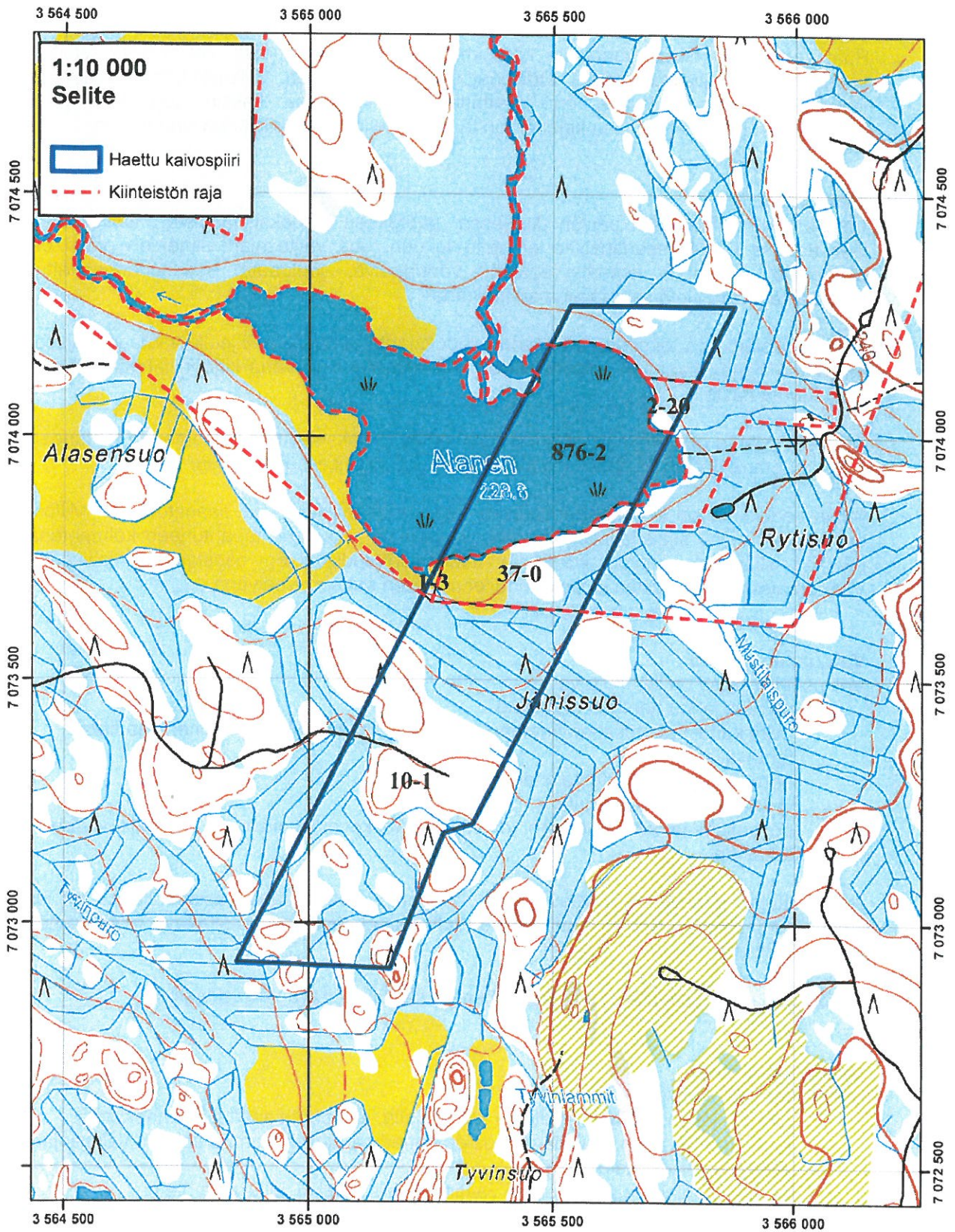
Lisätietoja

Päätöksen valmisteluun ovat osallistuneet ylitarkastajat Riikka Aaltonen ja Johanna Juvonen.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
Hallintolaki (434/2003)

Kartta

VALITUSOSOITUS

PÄÄTÖSTÄ KOSKEVA MUUTOKSENHAKU

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta valittamalla. Valitus saadaan tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa kaksin kappalein, joko korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon tai työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 45 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos tiedoksianto on toimitettu yleistiedoksiannolla, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä.

Muun tiedoksiannon tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin on kysymyksessä sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin

valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Korkeimman hallinto-oikeuden ja työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 223 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkein hallinto-oikeus
postiosoite PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite Unioninkatu 16, 00130 Helsinki
Helsinki
puhelinvaihdde 010 364 0200
telekopio 010 364 0382
sähköposti korkein.hallinto-oikeus@om.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32, 00023 Valtioneuvosto
Aleksanterinkatu 4, 00170
010 606 000
(09) 1606 2160
kirjaamo@tem.fi

MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSENHAKU

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua työ- ja elinkeinoministeriöltä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saadaan hakea valittamalla muutosta toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta.

Lista asianosaisista

**Metsähallitus
Tornator Oy
Ronkainen Arto
Kärnä Jussi
Luzenac Suomi Oy**